

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum prædestinatio possit iuuari precibus sanctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

ARTICVLVS VI.

Utrum sanctorum precibus prædestinatio iuari possit.

¶ Exo queritur, utrum prædestinatio possit iuari precibus sanctorum. & videtur quod nõ. quia eisdem est adiuuari & impediri: sed prædestinatio non potest impediri aliquo. ergo nec adiuuari.

¶ 1 Præ. Illud quo posito vel remoto nihilominus alterum habet suum effectum, non iuar ipsum: sed prædestinatio oportet quod suum effectum habeat cum falli non possit, siue oratio fiat siue non. ergo prædestinatio orationibus nõ iuatur.

¶ 2 Præ. Nihilum æternum præceditur ab aliquo temporali: sed oratio est temporalis, prædestinatio autem est æterna. ergo prædestinationem oratio præcedere non potest, & ita nec adiuuare.

¶ 3 Præ. Membra corporis mystici gerunt in se similitudinem membrorum corporis naturalis, ut patet 1. Cor. 12. sed vnum membrum in corpore naturali non acquirit perfectiõnem sibi debitam, nec suam per alterum. ergo nec in corpore mystico: sed membra corporis mystici maxime perficiuntur per prædestinationis effectus. ergo vnus homo non iuatur ad effectus prædestinationis consequendos precibus alterius.

SED CONTRA, est quod dicitur Gen. 24. quod Isaac rogauit dñm pro Rebecca vxore sua &c. & dedit conceptum Rebecca, & ex illo cõceptu natus est Iacob qui ab æterno prædestinatus fuerat, nec vnquam fuisse prædestinatio impleta nisi natus fuisset. ergo oratione Isaac est impetratum. ergo orationibus prædestinatio iuatur.

¶ 2 Præ. In quodam sermone de cõuersione sancti Pauli, legitur quasi ex persona domini dicentis ad Pauli, Nisi Stephanus seruus meus orasset pro te, disposui in mente mea perdere te. ergo oratio Stephani Pauli a reprobatione liberauit. ergo & per eam est prædestinatus, & sic idem quod prius.

¶ 3 Præ. Aliquis potest alii mereri primam gratiam. ergo eadem ratione & finale: sed quicunque gratiam finalem habet est prædestinatus. ergo aliquis potest iuari precibus alterius ad hoc quod sit prædestinatus.

¶ 4 Præ. Greg. orauit pro Traiano & cum ab inferno liberauit, ut Damasc. narrat in quodam sermone de mortuis, & ita videtur quod liberatus sit a societate reprobatorum orationibus Greg. & sic idem quod prius.

¶ 5 Præ. Membra corporis mystici sunt similia membris corporis naturalis: sed membrum vnũ iuatur per alterum in corpore naturali. ergo etiã in corpore mystico, & sic idem quod prius.

RESPON. Dicendum, quod prædestinatione iuari precibus sanctorum dupliciter potest intelligi. videlicet vno modo, quod orationes sanctorum iuuent ad hoc, quod alijs prædestinet: & hoc non potest esse verũ, neque de orationibus sicut in propria natura existunt, quia ipsales sunt, prædestinatio autem æterna: neque est sicut in quod existunt in præsentia Dei, quia præsentia meritorum vel priorum vel aliorum non est causa prædestinationis, ut supra dictum est. Alio modo, potest intelligi prædestinationem precibus sanctorum posse iuari, quod oratio iuuet ad consequendum prædestinationis effectum, sicut aliquis iuatur in instrumento, quo suũ opus perficit, & sic est inquisitio de hac quæst. ab omnibus, quod Dei pudentiam circa res humanas posuerunt: sed diuersimode est ab eis determinatũ. Quidã n. attendentes immobilitatem diuinæ ordi-

nationis posuerunt, quod oratio vel sacrificiũ, vel huiusmodi in nullo prodesse potest, & hæc est fuisse Epicureorũ opinio, qui oia immobiliter venire dicebant, ex dispositione superiorem corporũ, quod Deus nominabant. Alij autem dicebant, quod secunduũ hoc sacrificia, & orationes valent, quia per huiusmodi mutatur præordinatio eorũ, ad quos pertinet disponere de actibus humanis, & hæc est fuisse opinio Stoicorũ, qui ponebant res omnes regi quibusdã spiritibus, quos Deos vocabant, & cũ ab eis esset prædefinitum orationibus, & sacrificiis poterat obtineri, quod talis definitio mutaretur placatis Deorũ animis, ut dicebant, & in istam sententiam quasi vñ incidisse Auic. qui in fine suæ Metaphysicæ ponit quod omnia, quæ aguntur in rebus humanis, quorũ principiuũ est voluntas humana, reducuntur in animarũ celestiuũ voluntates. Ponit n. corpora caelestia esse animata, & sicut corpus caeleste habet influentiã super corpus humanũ, ita anima caelestis sicut cũ habent influentiã super animas humanas, & quod ad imaginationem earũ sequitur oia, quæ in his inferioribus eueniunt, & ideo sacrificia, & orationes valent sicut cum ad hoc, ut huiusmodi animæ cõcipiant ea, quod nobis volumus euenire: sed istæ positiones à fide sunt alienæ, eo quod prima positio tollit libertatẽ arbitrii. Secũda autem tollit prædestinationis certitudinẽ, & ideo est aliter dicendũ. scilicet quod prædestinatio diuina numquam mutatur: sed tñ orationes, & alia opera bona valent ad cõsequendũ prædestinationis effectum. In quolibet n. ordine causarũ attendendus est nõ solum ordo primæ causæ ad effectũ, sed et ordo secundæ causæ ad effectum, & ordo est causa primæ ad secundam, quia causa secundæ non ordinatur ad effectum, nisi ex ordinatione causæ primæ. Causa autem prima dat secundæ quod influat super causatũ suũ, ut patet in lib. de Causis. Dico igitur, quod prædestinationis effectus est salus humana, quæ à Deo procedit sicut à causa prima, sed eius possunt esse multæ aliæ causæ proximæ quasi instrumentales, quæ sunt ordinatæ à diuina prædestinatione ad salutem humanam, sicut instrumenta applicantur ab artifice ad effectum artis explendum: vnde sicut prædestinationis diuinæ est effectus quod ille saluetur, ita & quod per orationes tales, vel merita talia saluetur, & hoc est Gregor. dicit in 1. lib. Dial. quod ea, quæ Sancti viri orando efficiunt, ita prædestinata sunt, ut precibus obtineantur propter quod, ut dicit Boet. in li. 3. de Consol. Preces enim rectæ sunt, in efficaces esse non possunt.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod nihil est, quod ordinem prædestinationis possit infringere, & ideo impediri non potest: sed multa sunt, quæ ordi diuini prædestinationis subiacent, ut causæ mediæ, & ista sunt, quæ dicuntur iuuare prædestinationem modo prædicto.

AD SECVNDVM dicendum, quod ex quo præscitum est, quod talis orationibus talibus saluetur, non possunt orationes remoueri, nisi prædestinatione remota, sicut nec salus humana, quæ est prædestinationis effectus.

AD TERTIVM dicendum, quod ratio illa procedit quod oratio non iuuet prædestinatione quasi causa, & hoc concedendum est.

AD QVARTVM dicendum, quod effectus prædestinatidnis, qui sunt gratia, & gloria, non se habent per modum perfectionis primæ, sed per modum perfectionis secundæ: membra autem corporis naturalis, quamuis non inuenitur ab inui-

Quæst. dist. S. Tho. TT 4. ccm

Et libro 10. cap. 1.

In propo. 1. 10. 1. inter opes Arist.

In fi. illius

In corp. arc.

Aug. 1. ser. mo. de hie. Steph. me. die illis q. inuocatis a filijs re. mo. 10.

In ser. pro. de hie. in. med. illis.

In virtut. in. habent. in. non poss. in. ritudo. in. tur. aliq. in. qua. in. in. alio. in. in. ceruanti.

QVÆST. VII. DE LIBRO VITAE, ART. I.

cem in perfectionibus primis consequendis, iuuantur tamen ad inuicem, quantum ad perfectiones secundas: & est etiam aliquod membrum in corpore, quod primo formatum iuuat ad formationem aliorum membrorum, scilicet cor. vnde ratio procedit ex falso.

PRIMUM autem in contrarium concedimus. **AD SECUNDUM** dicendum, quod Paulus nunquam fuit reprobatus secundum dispositionem diuini consilii, quod est immutabile: sed solum secundum dispositionem diuinae sententiae, quae accipitur, secundum inferiores causas, quae quandoque mutantur. vnde non sequitur quod ratio fuerit causa praedestinationis, sed quod iuuerit solum ad praedestinationis effectum.

AD TERTIUM dicendum, quod quamuis praedestinatio, & finalis gratia conuertantur, non tamen oportet quod quicquid est causa gratiae finalis quocumque modo sit etiam causa praedestinationis, sicut patet ex praedictis.

In cor. ar. 8.
Art. 2.

AD QUARTUM dicendum, quod quamuis Traianus esset in loco reproborum, non tamen erat simpliciter reprobatus. Praedestinatum enim erat quod precibus Greg. saluaretur. Quintum concedimus.

QVÆSTIO VII.
De libro vitae.

In octo articulos diuisa.

- ¶ Primo enim quaeritur, Vtrum liber vitae sit aliquid creatum.
- ¶ Secundo, Vtrum liber dicatur in diuinis personaliter vel essentialiter.
- ¶ Tertio, Vtrum liber vitae approprietur filio.
- ¶ Quarto, Vtrum liber vitae idem sit quod praedestinatio.
- ¶ Quinto, Vtrum liber vitae dicatur respectu vitae increatae.
- ¶ Sexto, Vtrum liber vitae respectu vitae in creaturis dicatur.
- ¶ Septimo, Vtrum liber vitae dicatur simpliciter respectu vitae gratiae.
- ¶ Octauo, Vtrum sicut dicitur liber vitae, possit dici etiam liber mortis.

ARTICVLVS PRIMVS.
Vtrum liber vitae sit aliquid creatum.

8. p. q. 19. ar.
tic. 8.

Questio est de libro vitae. Et primo quaeritur, Vtrum liber vitae sit aliquid creatum. Et videtur quod sic, quia Apoc. 20. super illud. Alius liber apertus est, qui est liber vitae, dicit glo. 1. Christus qui tunc apparebit potens, & tunc dabit vitam: sed Christus in iudicio in forma humana erit, quae non est aliquid increatum. ergo liber vitae nihil increatum dicit.

Glo. ordinata ibi.

¶ 2 Praet. Gregorius in Moralibus dicit, quod liber vitae dicitur ipse iudex venturus, quia quisquis eum viderit mox cuncta quae fecit ad memoriam reuocabit: sed Christo datum est iudicium secundum humanam naturam, vt patet Ioan. 5. Potestatem dedi ei iudicium facere, quia filius hominis est. ergo Christus secundum humanam naturam est liber vitae, & sic idem quod prius.

¶ 3 Praet. Liber dicitur ex hoc quod est receptius scripturae: sed receptiuum dicitur aliquid ex potentia materiali quae in Deo esse non potest. ergo liber vitae non dicitur aliquid increatum.

¶ 4 Praet. Liber cum importet quadam collectionem, designat distinctionem, & differentiam: sed in natura increata quae est simplicissima, nulla diuersitas inuenitur. igitur liber ibi dici non potest.

¶ 5 Praet. In quolibet libro differt scriptura libri

F ab ipso libro. Scriptura autem libri dicitur figura quibus cognoscimus, quae in libro scripta sunt, & leguntur. Idem autem quibus Deus res cognoscit, non sunt aliud quam diuina essentia, ergo ipsa natura increata liber dici non potest. Sed dicitur, quod quamuis in natura diuina non sit aliqua realis differentia, est tamen ibi aliqua differentia secundum rationem.

¶ 6 Sed contra. Quod est secundum rationem solum, est in intellectu nostro tantum. Si igitur differentia quam liber requirit, est solum secundum rationem, oportet quod sit tantum in intellectu nostro liber vitae, & ita non erit quod increatum.

G ¶ 7 Praet. Liber vitae videtur esse cognitio diuina de saluandis. Cognitio autem saluandorum est scientia visionis continentur, cum enim anima Christi omnia in verbo videat, & Deus cognoscit scientia visionis, videtur etiam quod numerum electorum cognoscat, & omnes electos. ergo anima Christi liber vitae dici potest, & sic est aliquid creatum.

¶ 8 Praet. Eccl. 23. dicitur. Haec omnia liber vitae nouum & vetus testamentum: sed haec solum quae creatum. ergo liber vitae dicitur quid creatum.

¶ 9 Praet. Liber videtur ex eo dici quod in eo est aliquid scriptum, scriptura autem aliquam diffinitionem requirit: vnde & intellectus noster in principio propter sui puritatem comparatur libro in qua nihil est scriptum: sed diuina natura multo est purior, & simplicior, quam intellectus noster. ergo non potest dici liber.

H ¶ 10 Praet. Liber est ad hoc quod in eo legatur: sed non potest dici, quod diuina natura sit liber, quia ipse in seipso legatur, vt per Aug. patet, qui dicit, quod non dicitur ideo liber vitae, quia aliquid in seipso legatur ad hoc, quod cognoscatur de se prius nesciuit: similiter nec potest dici liber, quia alius in eo legatur. Nullus enim potest legere aliquid nisi ubi inuenitur aliqua difformitas. sicut in charta non scripta nihil legitur propter sui uniformitatem. ergo diuina natura increata liber dici non potest.

¶ 11 Praet. A libro non accipitur cognitio de rebus tanquam a causa rerum, sed tanquam a signo: sed in Deo accipitur scientia de rebus non quod a signo, sed quasi a causa. ergo liber vitae diuina cognitio dici non potest.

¶ 12 Praet. Nihil est signum sui ipsius, liber autem est signum ipsius veritatis. Cum ergo Deus sit ipsa veritas, non potest ipsemet liber dici.

¶ 13 Praeterea. Alio modo est scientia principium liber quam magister: sed omnis sapientia dicitur esse a Deo, tanquam a magistro. non ergo quasi a libro.

¶ 14 Praet. Alio modo presentatur res in speculo quam in libro: sed Deus dicitur speculum, scientia 7. propter hoc quod res omnes representantur in ipso. ergo non debet dici liber.

K ¶ 15 Praet. Ab vno libro originali etiam qui transcribuntur, libri dicuntur: sed mentes humanae angelice quodammodo transcribuntur a mente diuina dum ab ea cognitione de rebus accipiunt: si ergo mens diuina liber vitae dicitur, & mentes creatae libri debent dici, & sic liber vitae non solum per dicitur quid creatum.

¶ 16 Praet. Liber vitae videtur importare representationem vitae, & quandam causalitatem ad vitam: sed hoc totum conuenit Christo secundum hominem, quia etiam in ipso sicut in exemplari representatur omnis vita graue, & glorie, vt dictum est Moy. Exod. 2. 1. Vnde dicitur.